

Wulkany, cz. 1

1. Zjawiska wulkaniczne (wulkanizm) to zjawiska geologiczne związane z wydobywaniem się lawy oraz innych produktów wulkanicznych (np. gazów i materiałów piroklastycznych).
2. Przyczyną erupcji jest wzrost ciśnienia gazów w zbiornikach magmy.
3. Różnica między magmą i lawą.
 - obie to roztopiona masa skalna,
 - lawa znajduje się na powierzchni Ziemi, a magma pod jej powierzchnią.
4. Rodzaje lawy (podział ze względu na zawartość krzemionki):
 - kwaśna (więcej krzemionki) – wolniej spływa po zboczach,
 - zasadowa (mniej krzemionki) – szybciej spływa po zboczach (nawet 30 km/h).
5. Ognisko magmy znajduje się we wnętrzu ziemi. Od niego odchodzi komin. Komin zakończony jest kraterem.
6. Wulkan to miejsce wydobywania się na powierzchnię produktów wulkanicznych. Krater to obniżenie w wulkanie połączone kominem z ogniskiem magmy. Litosfera dzieli się na płyty, które są w ciągłym ruchu. Na ich krawędziach tworzą się rowy lub grzbiety. Jedne jak i drugie są miejscami występowania wulkanów.
7. Przyczyny wybuchów:
 - a) W obrębie płaszcza występuje astenosfera (plastyczna warstwa skał). Magma gromadzi się tu w zbiornikach i roztopia skały leżące ponad. Gazy szukają ujścia i z tego powodu następuje wybuch.
 - b) Nadwyżki ciepła – magma przebija otwory w płycie. Wulkany występują w słabszych miejscach skorupy.
8. Dwa ważne pojęcia:
 - pojęcia wulkaniczne dotyczą lawy,
 - procesy plutoniczne dotyczą magmy.
9. Ucząc się o wulkanizmie warto przypomnieć sobie teorię ruchu płyt litosfery, ponieważ aktywność wulkaniczna występuje na obrzeżach płyt litosfery

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl

10. Podział wulkanów ze względu na kształt stożka:

- tarczowe (duża średnica podstawy, niewielka wysokość, łagodne zbocza, duże kratery), wydobywa się lava zasadowa, bazaltowa, wolno stygnąca,
- stożkowe (wysokie, strome stożki), wydobywa się lava kwaśna, andezytowa, szybko stygnąca.

11. Podział wulkanów ze względu na kształt otworów jakimi wydobywa się produkt wybuchu:

- kraterowe (wypływ centralny),
- szczelinowe (wypływ linearny).

12. Podział wulkanów ze względu na przejawianą aktywność:

- czynne,
- drzemiące,
- wygasłe.

Miejsce na Twoją reklamę
info: reklama@lykwiedzy.pl